

Greek Reading

KOINH READER α'

Contracts and Letters

Edited from *Select non-literary Papyri*, vol. 1

THE KOINE DIALECT:

I. For a summary of the most widely accepted theory of the Attic origins of the κοινή διάλεκτος, the international language of the Eastern Mediterranean from the third century B.C. onwards, see Robert Browning, *Medieval and Modern Greek*, Cambridge 1983 (1969), Chapter 2 (esp. 20-22) and Wendy Moleas, *The Development of the Greek Language*, Bristol Classical Press, 1989, (15-16).

II. Sources for our knowledge of κοινή

- private documents on papyrus found in Egypt illustrate the non-literary language of ordinary people for both business and personal communications. A selection of these is easily available in A.S.Hunt and C.C.Edgar, *Select Papyri*, vol 1, LCL 1959 (1932) from which most of the following texts are edited.
- literary texts both secular and religious: historians (Polybius, Diodorus), philosophers (Epictetus)
- the Septuagint (the translation into Greek of the Hebrew scriptures)
- the New Testament and other early Christian writings (e.g. the Apostolic Fathers).
- testimonia of the ancient grammarians

III. Some changes in pronunciation and spelling, usage and grammar that will be seen in the following texts.

- inconsistent loss of distinctly long vowels: ἄνθρωπος < ἄνθρωπος, μέ < μή
- iotacism: ι, ει, η, οι and later υ and υι all came to be pronounced the same as ι, leading to spelling variations: e.g. μένιν < μένειν, εἶ < ἦ, γεινώσκω < γιγνώσκω, υεῖός < υῖός, χιρός < χειρός
- ε and αι are pronounced and (inconsistently) spelled the same παιπαίδευμαι < πεπαίδευμαι, εὔχομε < εὔχομαι, ἀκαιρέως < ἀκεραίως

- some inconsistency in the use of breathing marks as the rough breathing goes out of use.
- many second aorists are replaced by first aorists ἦλθα < ἦλθον, ἦνεγκα = ἦνεγκον
- fusion (and confusion) of perfect and aorist
- loss of optative
- increased use of diminutives φερνάριον < φερνή and in general more productive suffixes
- loan words from Latin: κομεντάριον, κεντυρία

See Moleas chapter 2 and Browning pp. 23-45 for more details.

On the vocabulary of the papyrus documents and its relation to the language of the New Testament see J. H. Moulton and G. Milligan, *The Vocabulary of the Greek New Testament: illustrated from the papyri and other non-literary sources*, Grand Rapids, 1976 (1930).

Abbreviations:

BGU	<i>Berliner Griechische Urkunden</i>
CP	<i>Classical Philology</i>
P. Bour.	<i>Les Papyrus Bouriant</i> , ed by P. Collart
P. Cairo Zen.	<i>Catalogue des antiquités égyptiennes du Musée du Cairo: Zenon Papyri</i> , C.C.Edgar
P. Eleph.	<i>Elephantine-Papyri</i> , O. Rubensohn
P. Lond.	<i>Greek Papyri in the British Museum</i> , Grenfell and Bell
P. Oxy.	<i>The Oxyrhynchus Papyri</i> , Grenfell & Hunt
Rev. Eg.	<i>Revue égyptologique</i>

1. P. Eleph. 1, 1-18

Ἄλεξάνδρου τοῦ Ἄλεξάνδρου βασιλεύοντος ἔτει ἐβδόμῳ, Πτολεμαίου σατραπεύοντος ἔτει τεσσαρεσκαίδεκάτῳ, μηνὸς Δίου¹. συγγραφὴ συνοικισίας Ἡρακλείδου καὶ Δημητρίας. λαμβάνει Ἡρακλείδης Δημητρίαν Κῶαν γυναῖκα γνησίαν παρὰ τοῦ πατρὸς Λεπτίνου Κῶου καὶ τῆς μητρὸς Φιλωτίδος ἐλεύθερος ἐλευθέραν προσφερομένην εἰματισμὸν καὶ κόσμον δραχμῶν χιλίων, παρεχέτω δὲ Ἡρακλείδης Δημητρία ὅσα προσήκει γυναικὶ ἐλευθέρῃ πάντα, εἶναι δὲ ἡμᾶς κατὰ ταῦτὸ ὅπου ἂν δοκῇ ἄριστον εἶναι βουλευμένοις κοινῇ βουλῇ Λεπτίνῃ καὶ Ἡρακλείδῃ. εἰὰν³ δέ τι κακοτεχνούσα ἀλίσκηται ἐπὶ αἰσχύνῃ τοῦ ἀνδρὸς Ἡρακλείδου Δημητρία, στερέσθω ὦμ⁴ προσηνέγκατο πάντων, ἐπιδειξάτω δὲ Ἡρακλείδης ὅ τι ἂν ἐγκαλῆ Δημητρία ἐναντίον ἀνδρῶν τριῶν, οὓς ἂν δοκιμάζωσιν ἀμφότεροι. μὴ ἐξέστω δὲ Ἡρακλείδῃ γυναῖκα ἄλλην ἐπεισάγεσθαι ἐφ' ὕβρει Δημητρίας μηδὲ τεκνοποιεῖσθαι ἐξ ἄλλης γυναικὸς μηδὲ κακοτεχνεῖν μηδὲν παρευρέσει⁵ μηδεμιά Ἡρακλείδην εἰς Δημητρίαν· εἰὰν δέ τι ποῶν⁶ τούτων ἀλίσκηται Ἡρακλείδης καὶ ἐπιδείξῃ Δημητρία ἐναντίον ἀνδρῶν τριῶν, οὓς ἂν δοκιμάζωσιν ἀμφότεροι, ἀποδότω Ἡρακλείδης Δημητρία τὴν φερνήν ἣν προσηνέγκατο καὶ προσαποτεισάτω⁷ ἀργυρίου

¹ The month of Dios begins on 29 or 30 August.

² εἶναι κατὰ ταῦτὸ ὅπου "live together in the place where"

³ εἰὰν = ἐάν

⁴ ὦμ = ὦν as pronounced before a labial; see also τὴν φερνήν below.

⁵ παρεύρεσις, -εως, ἢ *pretext, pretense*

⁶ ποῶν = ποιῶν, κτλ.

⁷ < τίνω *pay* (a penalty or a debt)

Ἄλεξανδρείου δραχμὰς χιλίας. ἡ δὲ πράξις ἔστω καθάπερ ἐγ⁸ δίκης
κατὰ νόμον τέλος ἐχούσης⁹ Δημητρία καὶ τοῖς μετὰ Δημητρίας
πράσσουσιν ἐκ τε αὐτοῦ Ἡρακλείδου καὶ τῶν Ἡρακλείδου πάντων καὶ
ἐγγαίων καὶ ναυτικῶν. ἡ δὲ συγγραφή ἦδε κυρία ἔστω πάντη πάντως
ὡς ἐκεῖ τοῦ συναλλάγματος¹⁰ γεγενημένου, ὅπου ἂν ἐπεγφέρῃ
Ἡρακλείδης κατὰ Δημητρίας ἢ Δημητρία τε καὶ τοῖ¹¹ μετὰ Δημητρίας
πράσσοντες ἐπεγφέρωσιν κατὰ Ἡρακλείδου. κύριοι δὲ ἔστωσαν
Ἡρακλείδης καὶ Δημητρία καὶ τὰς συγγραφὰς αὐτοῖ τὰς αὐτῶν
φυλάσσοντες καὶ ἐπεγφέροντες κατ' ἀλλήλων. μάρτυρες Κλέων
Γελῶς, Ἀντικράτης Τημνίτης, Λύσις Τημνίτης, Διονύσιος Τημνίτης,
Ἀριστόμαχος Κυρηναῖος, Ἀριστόδικος Κῶος.

Proper names:

Herakleides, Demetria, Leptines, Philotis. Ptolemaios is Ptolemy Soter.

311 B. C.

P. Eleph. 1, 1-18

Elephantine-Papyri, O. Rubensohn

⁸ ἐγ = ἐκ

⁹ τέλος ἔχειν a legal term "to have fulfillment"; that is, Demetria will have the right to demand payment as if she had won a legal suit before the court.

¹⁰ συνάλλαγμα, -ατος, τό *contract, covenant*

¹¹ τοῖ = οἱ

2. P. Oxy. 1206

Πρωτάρχῳ παρὰ Ζωίδος τῆς Ἡρακλείδου μετὰ κυρίου τοῦ ἀδελφοῦ
Εἰρηναίου τοῦ Ἡρακλείδου καὶ παρὰ Ἀντιπάτρου τοῦ Ζήνωνος.¹²
συγχωροῦσιν Ζωὶς καὶ Ἀντίπατρος κεχωρίσθαι ἀπ' ἀλλήλων τῆς
συστάσης αὐτοῖς συμβιώσεως¹³ κατὰ συγχώρησιν διὰ τοῦ αὐτοῦ
κριτηρίου¹⁴ τῷ ἐνεστῶτι¹⁵ ἰζ' ἔτει Καίσαρος Ἀθύρ¹⁶, ἣ δὲ Ζωὶς
ἀπεσχηκέναι¹⁷ παρὰ τοῦ Ἀντιπάτρου διὰ χιρὸς¹⁸ ἕξ οἴκου ὃ εἶχεν εἰς
φερνάριον ἱματίδια ἐν ἀργυρίου δραχμαῖς ἑκατὸν εἴκοσι καὶ ἐνωτίων
χρυσῶν ζεύγος· εἶναι μὲν αὐτόθεν ἄκυρον τὴν τοῦ γάμου συγχώρησιν,
μὴ ἐπελεύσεσθαι δὲ τὴν Ζωίδα μηδ' ἄλλον ὑπὲρ αὐτῆς ἐπὶ τὸν
Ἀντίπατρον περὶ ἀπαιτήσεως τοῦ φερναρίου, ἀμφοτέρους δὲ ἐπ'
ἀλλήλους μήτε περὶ συμβιώσεως μηδὲ περὶ ἄλλου μηδενὸς ἀπλῶς τῶν
ἕως τῆς ἐνεστῶσης ἡμέρας, ἀφ' ἧς καὶ ἐξεῖναι τῇ μὲν Ζωίδι
συναρμόζεσθαι ἄλλῳ ἀνδρὶ καὶ τῷ δὲ Ἀντιπάτρῳ ἄλλῃ γυναικὶ
ἀμφοτέροις ἀνυπευθύνοις οὔσι, καὶ χωρὶς τοῦ κύρια εἶναι τὰ

¹² Names: Protarchus, Zois & Irenaeus, children of Heracleides, Antipatros son of Zenon.

¹³ τῆς συστάσης αὐτοῖς συμβιώσεως "from the union (cohabitation) engaged in [συστάσης < συνίστημι] by them."

¹⁴ κριτήριον *means of judgment, court of judgment, tribunal*

¹⁵ τῷ ἐνεστῶτι ἔτει "the present year" ἐνίστημι *be present*.

¹⁶ an Egyptian month beginning 28 or 29 October.

¹⁷ < ἀπέχω *hold off, have in full*.

¹⁸ χιρός = χειρός

συγκεχωρημένα ἔτι καὶ ἐνέχεσθαι¹⁹ τὸν παραβαίνοντα τοῖς τε βλάβεσι καὶ τῷ ὠρισμένῳ προστίμῳ.²⁰ ἔτους ιζ' Καίσαρος Φαρμούθι²¹ β'.

13 B.C.

Ägyptische Urkunden aus den Museen zu Berlin: Griechische Urkunden B.G.U. 1103

Ἵπατείας²² Ἰουλίου Κωνσταντίου πατρικίου ἀδελφοῦ τοῦ δεσπότη ἡμῶν Κωνσταντίνου Αὐγούστου καὶ Ῥουφίου Ἀλβίνου τῶν λαμπροτάτων. Αὐρήλιος Ἡρακλῆς Ἀράσιος²³ τὸ ἐφέστιον ἔχων ἐν τῇ λαμπρᾷ καὶ λαμπροτάτῃ Ὀξυρυχιτῶν πόλει καὶ ἡ συνοῦσα γυνὴ Ἀσάριον Ἀγάθωνος ἀπὸ τῆς αὐτῆς πόλεως καὶ Αὐρήλιος Ὠρίων Ὠρίωνος ἀπὸ τῆς αὐτῆς πόλεως ἀλλήλοις χαίρειν. ὁμολογοῦμεν ἡμῖς²⁴ μὲν ὅ τε Ἡρακλῆς καὶ ἡ γυνὴ Εἰσάριον ἐκδεδωκέναι σοὶ τῷ Ὠρίωνι τὸν ἐξ ἡμῶν υἱὸν Πατερμούθιν ὡς²⁵ ἐτῶν δύο εἰς υἰοθεσίαν²⁶, ἐμὲ δὲ τὸν Ὠρίωνα ἔχειν τοῦτον γνήσιον υἱὸν πρὸς τὸ μένειν αὐτῷ τὰ ἀπὸ τῆς διαδοχῆς τῆς κληρονομίας μου δίκαια²⁷, καὶ οὐκ ἐξέστε²⁸ μοι τοῦτον ἀπώσασθαι οὔτε εἰς δουλαγωγείαν²⁹ ἄγειν διὰ τὸ εὐγενῆ αὐτὸν εἶναι καὶ ἐξ εὐγενῶν γονέων ἐλευθέρων, ὥσπερ οὐδὲ καὶ ἡμῖν τῷ τε

¹⁹ ἐνέχω *keep fast within, passive, be entangled in, be liable to*

²⁰ πρόστιμον, τό *fine, penalty.*

²¹ a month beginning March 26.

²² Ἵπατεία the office of ἕπατος, the consulate.

²³ Aurelius Heracles, son of Harasis

²⁴ ἡμῖς = ἡμεῖς

²⁵ ὡς with numbers, *about, approximately*

²⁶ υἱός + θη /θε *adoption*

²⁷ τὰ ... δίκαια subject of μένειν

²⁸ ἐξέστε = ἐξέστι

²⁹ δουλο- + ἀγ-

Ἡρακλειῶ καὶ τῇ γυνεκὶ Εἰσαρίῃ ἐξέστε τὸν παῖδα ἀποσπᾶν ἀπὸ σοῦ τοῦ Ὀρίωνος διὰ τὸ ἀπαξαπλῶς³⁰ εἰς υειοθεσίαν ἐκδεδωκέναι σοι αὐτόν, οὐδ' αὖ μετὰ ταῦτα ἐξέστε τινὶ παραβένειν τὰ ἐνγεγραμμένα διὰ τὸ ἐπὶ τούτοις συνπεπίσθαι καὶ συντετίσθαι. κύρια τὰ τῆς υειοθεσίας γράμματα διισσὰ γραφέντα πρὸς τὸ ἐκάτερον μέρος ἔχειν μοναχόν³¹, καὶ ἐπερωτηθέντες ὑπ' ἀλλήλων ὠμολογήσαμεν. ὑπατείας τῆς προκειμένης³² Φαρμούθι ... Αὐρήλιος Ὀρίων παρείληφα τὸν παῖδα εἰς υιοθεσίαν καὶ ἀπογράψομαι αὐτὸν εἰς ἑμαυτοῦ γνήσιον υἱὸν πρὸς τὸ μένιν αὐτῷ τὰ ἀπὸ τῆς διαδοχῆς ἐκ κληρονομίας μου ὡς πρόκειται, καὶ ἐπερωτηθεὶς ὠμολόγησα. Αὐρήλιος ... ἔγραψα ὑπὲρ αὐτοῦ γράμματα μὴ εἰδότης.

A.D. 335

P. Oxy. 1206

The Oxyrhynchus Papyri, Grenfell & Hunt

³⁰ ἀπαξαπλῶς "once for all"

³¹ μοναχόν "a single copy" [of a document]

³² *aforesaid*

3. P. Oxy. 724

Πανεχώτης ὁ καὶ³³ Πανάρης τῶν κεκοσμητευκότων³⁴ τῆς Ὀξυρυχειτῶν πόλεως διὰ Γεμέλλου φίλου Ἀπολλωνίῳ σημιογράφῳ χαίρειν. συνέστησά σοι Χαираάμμωνα δούλον πρὸς μάθησιν σημείων ὧν ἐπίσταται ὁ υἱός σου Διονύσιος ἐπὶ χρόνον ἔτη δύο ἀπὸ τοῦ ἐνεστῶτος μηνὸς Φαμενῶθ³⁵ τοῦ ὀκτωκαιδεκάτου ἔτους Ἀντωνίνου Καίσαρος τοῦ κυρίου μισθοῦ τοῦ συμπεφωνημένου πρὸς ἀλλήλους ἀργυρίου δραχμῶν ἑκατὸν εἴκοσι χωρὶς ἐορτικῶν, ἐξ ὧν ἔσχεις τὴν πρώτην δόσιν ἐν δραγμαῖς τεσσαράκοντα, τὴν δὲ δευτέραν λήψη τοῦ παιδὸς ἀνειληφότος τὸ κομεντάριον³⁶ ὅλον ἐν δραγμαῖς τεσσαράκοντα, τὴν δὲ τρίτην λήψομαι ἐπὶ τέλει τοῦ χρόνου τοῦ παιδὸς ἐκ παντὸς λόγου πεζοῦ³⁷ γράφοντος καὶ ἀναγεινώσκοντος³⁸ ἀμέμπτως τὰς λοιπὰς δραγμαῖς τεσσαράκοντα. ἐὰν δὲ ἐντὸς τοῦ χρόνου αὐτὸν ἀπαρτίσης³⁹, οὐκ ἐκδέχομαι⁴⁰ τὴν προκειμένην προθεσμίαν⁴¹, οὐκ ἐξόντος μοι ἐντὸς τοῦ χρόνου τὸν παῖδα ἀποσπᾶν, παραμενεῖ δέ σοι μετὰ τὸν χρόνον ὅσας ἐὰν

³³ ὁ καὶ "also known as"

³⁴ κοσμητεύω hold the office of κοσμητήης (arranger, the magistrate in charge of the training of the ἔφηβοι).

³⁵ an Egyptian month beginning on 25 February.

³⁶ Apparently, the system of short-hand writing.

³⁷ λόγος πεζός *prose*

³⁸ < ἀναγιγνώσκω *know thoroughly, know again and again* > read

³⁹ ἀπαρτίζω *make perfect, complete* (that is, complete his training)

⁴⁰ ἐκδέχομαι *wait for*

⁴¹ προθεσμία *appointed time*

ἀργήση⁴² ἡμέρας ἢ μῆνας. ἔτους ιη' Αὐτοκράτορος Καίσαρος Τίτου
Αἰλίου Ἀδριανοῦ Ἀντωνείνου Σεβαστοῦ Εὐσεβοῦς Φαμενώθ ε'.

A.D. 155

P. Oxy. 724

4. P. Cairo Zen. 59060

Ἱεροκλῆς Ζήνωνι χαίρειν. εἰ ἔρρωσαι⁴³, ἔχοι ἂν καλῶς ὑγιαίνομεν δὲ
καὶ ἡμεῖς. ἔγραψας μοι περὶ Πύρρου, εἰ μὲν ἀκreibῶς ἐπιστάμεθα⁴⁴,
ἀλείφειν⁴⁵ αὐτόν, εἰ δὲ μὲ⁴⁶, μὴ συνβῆ ἀνήλωμά⁴⁷ τε μάταιον
προσπεσεῖν καὶ ἀπὸ τῶν γραμμάτων ἀποσπαθῆναι⁴⁸. περὶ μὲν οὖν τοῦ
μὲ ἐπίστασθαι οἱ θεοὶ μάλιστα ἂν εἰδέησαν, Πτολεμαίῳ δὲ φαίνεται,
ὅσα κατ' ἄνθρωπον, ὅτι τῶν νῦν ἀλιφομένων⁴⁹, οἱ προειλήφασιν χρόνον
πολὺν, πολὺ κρείττων Πύρρος καὶ σφόδρα ὀλίγου χρόνου πολὺ ὑπερέξει
αὐτῶν ἡ προσπορεύεται δὲ καὶ πρὸς ταῦτα καὶ πρὸς τὰ λοιπὰ μαθήματα ἡ
σὺν δὲ θεοῖς εἰπεῖν, ἐλπίζω σε στεφανωθήσεσθαι. ἀπόστειλον δὲ αὐτῷ
ἐγλουστρίδα⁵⁰ ὃ τι τάχος, καὶ μάλιστα μὲν ἔστω τὸ δέρμα αἴγειον, εἰ δὲ
μέ, μόσχειον λεπτόν, καὶ χιτῶνα καὶ ἱμάτιον καὶ τὸ στρωμάτιον καὶ
περίστρομα καὶ προσκεφάλαια καὶ τὸ μέλι. ἔγραψας δέ μοι θαυμάζεις

⁴² ἀργέω *be unemployed, be idle, miss work*

⁴³ ῥώννυμι *be in good health*

⁴⁴ That is can actually predict that he will be a champion.

⁴⁵ ἀλείφω *anoint*, i.e. train for athletics

⁴⁶ μέ = μή

⁴⁷ ἀνήλωμα *expenses*

⁴⁸ ἀποσπάω *tear away from*

⁴⁹ οἱ ἀλειφόμενοι *the athletes now being trained*

⁵⁰ = ἐκλουστρίς, -ίδος, ἢ *bathing suit*

εἰ μὴ κατέχω ὅτι τούτοις πᾶσι τέλος ἀκολουθεῖ. ἐπίσταμαι, ἀλλὰ σὺ εἰκανὸς εἶ διοικῶν ἵνα ἀποσταλῆ ὡς ἀσφαλέςτατα.

Ζήνωνι.

Ἱεροκλῆς περὶ Πύρρου

κθ Ξανδικοῦ γ' ἐμ Μεμφει

257 B.C. *Catalogue des antiquités égyptiennes du Musée du Cairo: Zenon Papyri, C.C.Edgar* P. Cairo Zen. 59060

5. P. Cairo Zen. 59192

Πλάτων Ζήνωνι χαίρειν. Δημητρίου τοῦ ἀποδιδόντος σοι τὴν ἐπιστολήν, ὡς ἔοικεν, ὁ πατὴρ τυγχάνει τὰς διατριβὰς ποιούμενος ἐν τῷ Ἀρσινοίτῃ νομῷ. βούλεται οὖν καὶ αὐτὸς ὁ νεανίσκος ἐκεῖ πράττειν τι. πυνθανόμενος δέ σε εἶναι ἐπιεικῆ ἡξίωσάν τινές με τῶν φίλων γράψαι σοι περὶ αὐτοῦ, ἵνα καταστάξῃς που αὐτὸν παρὰ σοί. καλῶς οὖν ποιήσεις εὐχαριστήσας ἡμῖν καὶ φροντίσας ἵνα πράττῃ τι, ὃ ἂν σὺ δοκιμάζῃς ἐπιτήδειον εἶναι, καὶ τὰ λοιπὰ ἐπιμελόμενος αὐτοῦ, ἑάμπερ σοι ἢ χρήσιμος. σημείον δὲ ὅτι σοι ἀπέστειλα παρὰ Σώσου ἐριβίνθου κριοῦ ἀρτάβας β' ἡγορασμένας ἀνὰ δραχμὰς ε', πειράσομαι δὲ καὶ ἐγὼ Ναυκράτεως, ἐὰν ἦ, προσαγοράσαι σοι εἰς ἀρτάβας κ'. καὶ αὐτός σοι ἀναγαγεῖν. ἔππωσο. ἔτους λα' μηνὸς Δ'ιου ιβ'.

Ζήνωνι

255 B.C.

P. Cairo Zen. 59192

Ἡφαιστίωνι

Ἰσιὰς Ἡφαιστίωνι τῷ ἀδελφῷ χαίρειν. εἰ ἔρρωμένω τὰλλα κατὰ λόγον ἀπαντᾷ. εἴη ἂν ὡς τοῖς θεοῖς εὐχομένη διατελῶ· καὶ αὐτὴ δ' ὑγίαινον καὶ τὸ παιδίον καὶ οἱ ἐν οἴκῳ πάντες, σοῦ διὰ παντὸς μνεῖαν ποιούμενοι. κομισαμένη τὴν παρὰ σοῦ ἐπιστολὴν παρ' Ὀρου, ἐν ἧ διεσάφεις εἶναι ἐν κατοχῇ ἐν τῷ Σαραπιείῳ τῷ ἐν Μέμφει, ἐπὶ μὲν τῷ ἔρρωσθαι σε εὐθέως τοῖς θεοῖς εὐχαρίστουν, ἐπὶ δὲ τῷ μὴ παραγίνεσθαι σε πάντων τῶν ἐκεῖ ἀπειλημμένων παραγεγονότων ἀηδίζομαι ἔνεκα τοῦ ἐκ τοῦ τοιούτου καιροῦ ἑμαυτὴν τε καὶ τὸ παιδίον σου διακεκυβερνηκυῖα καὶ εἰς πᾶν τι ἐληλυθυῖα διὰ τὴν τοῦ σίτου τιμὴν καὶ δοκοῦσα νῦν γε σοῦ παραγενομένου τεύξεσθαι τινος ἀναψυχῆς, σὲ δὲ μὴδ' ἐντεθυμῆσθαι τοῦ παραγενέσθαι μὴδ' ἐνβεβλοφέναι εἰς τὴν ἡμετέραν περίστασιν, ὡς ἔτι σοῦ πάροντος πάντων ἐπεδεόμην, μὴ ὅτι γε τοσούτου χρόνου ἐπιγεγονότος καὶ τοιούτων καιρῶν καὶ μὴθὲν σοῦ ἀπεσταλκότος. ἔτι δὲ καὶ Ὀρου τοῦ τὴν ἐπιστολὴν παρακεκομικότος ἀπηγγελκότος ὑπὲρ τοῦ ἀπολελύσθαι σε ἐκ τῆς κατοχῆς παντελῶς ἀηδίζομαι. οὐ μὴν ἀλλὰ ἐπεὶ καὶ ἡ μήτηρ σου τυγχάνει βαρέως ἔχουσα, καλῶς ποιήσεις καὶ διὰ ταύτην καὶ δι' ἡμᾶς παραγενόμενος εἰς τὴν πόλιν, εἴπερ μὴ ἀναγκαιότερόν σε περισπᾷ. χαριεῖ δὲ καὶ τοῦ σώματος ἐπιμελόμενος ἴν' ὑγιαίνης. ἔρρωσο. ἔτους β' Ἐπεὶφ⁵¹ λ'.

168 B.C.

P. Lond. 42

Greek Papyri in the British Museum, Grenfell and Bell

⁵¹ Ἐπεὶφ a month beginning June 25.

Ἰλαρίων

Ἰλιτι ἀπόδος

Ἰλαρίων Ἰλιτι τῇ ἀδελφῇ πλείστα χάρειν καὶ Βεροῦτι τῇ κυρίᾳ μου καὶ Ἀπολλωνάριν. γίνωσκε ὡς ἔτι καὶ νῦν ἐν Ἀλεξανδρέᾳ ὄσμεν. μὴ ἀγωνιάς· ἐὰν ὄλως εἰσπορεύονται, ἐγὼ ἐν Ἀλεξανδρέᾳ μενῶ. ἐρωτῶ σε καὶ παρακαλῶ σε, ἐπιμελήθητι τῷ παιδιῷ καὶ ἐὰν εὐθὺς ὀψώνιον λάβωμεν ἀποστελῶ σε ἄνω. ἐὰν πολλὰ πολλῶν τεκῆς, ἐὰν ἦ ἄρσενον, ἄφες, ἐὰν ἦ θήλεα, ἔκβαλε. εἴρηκας δὲ Ἀφροδισιάτι ὅτι μὴ με ἐπιλάθῃς. πῶς δύναμαί σε ἐπιλαθεῖν; ἐρωτῶ σε οὖν ἵνα μὴ ἀγωνιάσῃς. ἔτους κθ' Καίσαρος Παῦνι⁵² κγ'.

1 B.C.

P. Oxy. 744

⁵² Παῦνι a month beginning May 26.

8. CP 22: 243

ἀπόδος εἰς
Καρανίδα Ταήσι ἀπὸ Ἐπολιναρίου υειοῦ
Μισηνάτοῦ.

Ἐπολινάρις Ταήσι τῆ μητρει καὶ κυρία πολλὰ χαιρειν. πρὸ μὲν πάντων εὔχομαί σε υγειαίνειν, κάγῳ αὐτὸς υγειαίνω καὶ τὸ προσκύνημά σου ποιῶ παρὰ τοῖς ἐνθάδε θεοῖς. γεινώσκειν σε θέλω, μήτηρ, ὅτι ἐρρώμενος ἐγενόμην εἰς Ἐρώμην Παχῶν μηνὶ κε' καὶ ἐκληρώθην εἰς Μισηνοὺς, οὔπω δὲ τὴν κεντυριαν μου ἔγνων· οὐ γὰρ ἀπεληλύθειν εἰς Μισηνοὺς ὅτε σοι τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ἔγραφον. ἐρωτῶ σε οὖν, μήτηρ, σεαυτῇ πρόσεχε, μηδὲν δίσταζε περὶ ἐμοῦ· ἐγὼ γὰρ εἰς καλὸν τόπον ἦλθον. καλῶς δὲ ποιήσεις γράψασά μοι ἐπιστολὴν περὶ τῆς σωτηρίας σου καὶ τῶν ἀδελφῶν μου καὶ τῶν σῶν πάντων. καὶ ἔγω εἶ τινα ἐὰν εὔρω γράφω σοι· οὐ μὴ ὀκνήσω σοι γράφιν. ἀσπάζομαι τοὺς ἀδελφούς μου πολλὰ καὶ Ἐπολινάριν καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ καὶ Καραλᾶν καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ. ἀσπάζομαι Πτολεμαῖν καὶ Πτολεμαεῖδα καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς καὶ Ἡρακλοῦν καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς. ἀσπάζομαι τοὺς φιλοῦντάς σε πάντας κατ' ὄνομα. ἐρρώσθαί σε εὔχομαι.

2nd c. A.D.

CP 22: 243

Classical Philology

μητρὲι

ἀπ' Ἀντωνίω Λόνγου υεῖου.

Ἄντωνις Λόνγος Νειλοῦτι τῇ μητρὶ πλίστα χαίρειν. καὶ διὰ παντὸς εὐχομαί σοι ὑγειαίνειν. τὸ προσκύνημά σου ποιῶ κατ' αἰκάστην ἡμαίραν παρὰ τῷ κυρίῳ Σεράπειδει. γεινώσκεις σοι θέλω ὅτι οὐχ ἤλπιζον ὅτι ἀναβένις εἰς τὴν μητρόπολιν. χάρειν τοῦτο οὐδ' ἐγὼ εἰσήλθα εἰς τὴν πόλιν. αἰδουσοπούμην δὲ ἐλθεῖν εἰς Καρανίδαν ὅτι σαπρῶς παιριπατῶ. αἴγραψά σοι ὅτι γυμνός εἰμει. παρακαλῶ σοι, μήτηρ, διαλάγητί μοι. λοιπὸν οἶδα τί αἰμαυτῶ παρεσχημαι. παιπαίδευμαι καθ' ὃν δι⁵³ τρόπον. οἶδα ὅτι ἡμάρτηκα. ἤκουσα παρὰ ... τὸν εὐρόντα σοι ἐν τῷ Ἀρσαιοεῖτη καὶ ἀκαιρέως⁵⁴ πάντα σοι διήγηται. οὐκ οἶδες ὅτι θέλω πηρὸς γενέσται εἶ⁵⁵ γνοῦναι ὅπως ἀνθρώπῳ ἔτι ὀφείλω ὀβολόν; ...

2nd c. A.D.

BGU 846

Berliner Griechische Urkunden

⁵³ δι = δεῖ

⁵⁴ ἀκαιρέως = ἀκεραίως *completely, unmixed*

⁵⁵ εἶ = ἦ *than*

 Ἀρείονι πατρὶ

Κυρίῳ μου πατρὶ Ἀρίονι Θῶνις χαίρειν. πρὸ μὲν πάντων τὸ προκύνημά σου ποιῶ καθ' ἐκάστην ἡμέραν καὶ εὐχόμενος ἵνα σε ἀπολάβω ὀλοκληροῦντα καὶ τοὺς ἡμῶν πάντας παρ' οἷς ἐπιξενούμαι πατρώοις θεοῖς. ἰδοὺ πέμπτον σοι τοῦτο γράφω, καὶ σοὶ εἰ μὴ ἄπαξ μόνον οὐκ ἔγραψάς μοι οὐδὲ περὶ τῆς ὀλοκληρίας οὐδὲ πρὸς ἐμὲ ἦλθας· ταξάμενός μοι ὅτι ἔρχομε⁵⁶ οὐκ ἦλθας ἵνα καὶ μάθης ἢ⁵⁷ προσέχει μοι ὁ διδάσκαλος ἢ οὐ. καὶ αὐτὸς οὖν καθ' ἡμέραν σχεδοῦ τι πυνθάνετε περὶ σοῦ ὅτι ὄπω ἔρχετε; κἀγὼ οὖν λέγω ὅτι ἔν' ἔ. σπούδασον οὖν τάχιον ἐλθεῖν πρὸς ἐμὲ ἵνα με διδάξῃ ὡς πρόθυμός ἐστιν. ἢ ἦς μετ' ἐμοῦ ἀναβάς, πάλε ἡμην διδαχθεῖς. μνημόνευσον δὲ ἐρχόμενος ὧν ἔγραψά σοι πολλάκις. τάχιον οὖν ἦκε πρὸς ἡμᾶς πρὶν οὐ εἰς τὰ ἄνω μέρη ἀπέλθη. ἀσπάζω πολλὰ τοὺς ἡμῶν πάντας κατ' ὄνομα σὺν τοῖς φιλοῦντι ἡμᾶς. ἀσπάζω δὲ καὶ τοὺς διδασκάλους μου. ἔρρωσό μοι, κύριέ μου πάτερ, εὐτυχοῦντί μοι σὺν τοῖς ἀβασκάντοις μου ἀδελφοῖς, ὡς εὔχομαι, πολλοῖς χρόνοις.

μνημονεύσατε τῶν περιστεριδίων ἡμῶν.

3rd c A.D.

Rev. Eg. 1919:201

Revue égyptologique

⁵⁶ -με = -μαι· -τε = -ται· νέ = ναί

⁵⁷ ἢ = εἰ

ἀπόδος τὴν

ἐπιστολὴν Ὠρεῖνα ἀδελφῆ Ἀπολλωνίου
Κοπιτίσα, παρὰ Τάρης θυγατρὸς ἀδελφῆς αὐτῆς
ἀπὸ Ἀπαμίας

Κυρία μου καὶ ἐπιποθήτη θεία Τάρη θυγάτηρ ἀδελφῆς σου Ἀλλοῦτος ἐν
θεῶ χαιπειν. πρὸ παντὸς εὐχομε τῷ θεῶ ὑγιένουσάν σε καὶ εὐθυοῦσαν
ἀπολαβῖν⁵⁸ τὰ παρ' ἐμοῦ γράμματα· αὕτη γάρ μου ἐστὶν εὐχη. γείνωσκε δέ,
κυρία μου, ὅτι ἀπὸ τῶν Πάσχων ἢ μήτηρ μου, ἢ ἀδελφῆ σου, ἐτελεύτησεν.
ὅτε δὲ τὴν μητέρα μου εἶχα μεθ' ἐαυτῆς⁵⁹, ὅλον τὸ γένος μου αὕτη ἦν, ἀφ' οὗ
δ' ἐτελεύτησεν, ἔμινά ἔρημος μηδένα ἔχουσα ἐπὶ ξένοις τόποις. μνημόνευε
οὖν, θεία, ὡς ζώσης τῆς μητρὸς μου, εἶνα⁶⁰ εἴ τινα εὕρισκεις πέμπε πρὸς ἐμέ.
προσαγόρευε πᾶσαν τὴν συγγένειαν ἡμῶν. ἐρρωμένην σε ὁ κύριος
διαφυλάττοι μακροῖς καὶ εἰρηνικοῖς χρόνοις, κυρία μου.

4th c. A.D.

P. Bour. 25

Les Papyrus Bouriant, ed by P. Collart

⁵⁸ ἀπολαβῖν = ἀπολαβεῖν

⁵⁹ In κοινή the third person reflexive begins to be used for all persons.

⁶⁰ εἶνα = ἴνα

Questions to Oracles

Κυρίε μου Σάραπι Ἦλιε εὐεργέτα. εἰ βέλτερόν ἐστιν Φανίαν τὸν υἱόν μου
καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ μὴ συμφωνῆσαι νῦν τῷ πατρὶ αὐτοῦ, ἀλλὰ
ἀντιλέγειν καὶ μὴ διδόναι γράμματα· τοῦτό μοι σύμφωνον ἔνεγκε. ἔρρωσο.

1st c. A.D.

P. Oxy. 1148

Διὶ Ἡλίῳ μεγάλῳ Σεράπιδι καὶ τοῖς συννάοις. ἐρωτᾷ Νίκη εἰ συμφέρει
μοι ἀγοράσαι παρὰ Τασαραπίωνος ὃν ἔχει δοῦλον Σαραπίωνα τὸν καὶ
Γαῖωνα. τοῦτό μοι δός.

2nd c. A.D.

P. Oxy. 1149

εἰ λήμψομαι τὸ ὄψώνιον.
εἰ μενῶ ὅπου ὑπάγω.
εἰ πωλοῦμαι.
εἰ ἔχω ὠφελίαν ἀπὸ τοῦ φίλου.
εἰ καταλλάσσομαι εἰς τὸν γόνον.
εἰ λήμψομαι τὸ ἀργύριον.
εἰ ζῆ ὁ ἀπόδημος.
εἰ προγράφεται τὰ ἐμά.
εἰ φυγαδεύσομαι.
εἰ πρεσβεύσω.
εἰ γίνομαι βουλευτής.
εἰ ἀπαλλάσσομαι τῆς γυναικός.
εἰ πεφαρμάκωμαι.

c. A.D. 300

P. Oxy. 1477

Prayers

+ Ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ ὁ ἅγιος ὁ ἀληθινὸς φιλόανθρωπος καὶ δημιουργὸς ὁ πατὴρ τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, φανέρωσόν μοι τὴν παρὰ σοὶ ἀλήθειαν εἰ βούλη με ἀπελθεῖν εἰς Χιούτ. ἦ εὐρίσκω σε σὺν ἐμοὶ πράττοντα καὶ εὐμενῆν; γένοιτο, qθ.

5th or 6th c. A.D.

P. Oxy. 925

+ Ὁ θεὸς τοῦ προστάτου⁶¹ ἡμῶν τοῦ ἁγίου Φιλοξένου, ἐὰν κελεύεις εἰσενεγκεῖν εἰς τὸ νοσοκομῖόν σου Ἄνουπ· δεῖξον τὴν δύναμίν σου καὶ ἐξέλθη τὸ πιττάκιον⁶².

6th c. A.D.

P. Oxy. 1150

⁶¹ προστάτης guardian, patron

⁶² πιττάκιον tablet, written message, votive tablet, prayer.